

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

Затверджено:
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

**ОБЛІКО-АНАЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
СИЛАБУС
2024/ 2025 н.р.**

Галузь знань	– 07 Управління та адміністрування
Спеціальність	– 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	– Управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	– перший (бакалавр)
Цикл підготовки	– вибіркові
Кількість кредитів ЄКТС	– 6
Семестр	– 5
Сторінка курсу в MOODLE	

Лектор курсу – Лисьонкова Наталія Миколаївна (к.е.н., доцент)

Профайл викладача – <https://kart.edu.ua/staff/lisonkova-nm> **Контакти викладача**
(e-mail) – lysonkova@kart.edu.ua

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>
Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua/>

Метою курсу «Обліково-аналітичний аналіз діяльності підприємств» є визначення напрямів і кількісне обчислення резервів збільшення ринкової вартості підприємства на підставі дослідження стану обліково-аналітичних показників діяльності підприємства.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів освіти:

заплановані загальні компетентності (ЗК):

ЗК01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07 Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у діяльності підприємства

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

програмні результати навчання (ПР):

ПР01 Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР04. Знати механізм функціонування фінансів суб'єктів господарювання

ПР 05 Володіти методичним інструментарієм діагностики фінансового стану суб'єктів господарювання

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності підприємств.

ПР09 Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Результативність керування підприємством значною мірою визначається рівнем його організації і якістю інформаційного забезпечення. У системі цього забезпечення особливе значення мають бухгалтерські дані, а звітність стає основним засобом комунікації, що забезпечує достовірне подання інформації про фінансовий стан підприємства.

Фінансовий стан можна оцінити з різноманітним ступенем деталізації залежно від мети аналізу, кількості інформації, програмного, технічного й кадрового забезпечення. Найдоцільнішим є виділення процедур експрес-аналізу та поглибленого аналізу фінансового стану. Основу інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану має становити бухгалтерська звітність.

Методи навчання

Вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни складається з двох модулів; двох змістових модулів, кожен з яких містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи. Вивчення кожного модулю закінчується виконанням модульного завдання, яке містить тести за темами курсу, що дає змогу перевірити ступінь засвоєння здобувачами теоретичних і практичних питань здійснення обліково-аналітичного аналізу діяльності підприємств. Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів освіти з офіційними електронними порталами державних органів, таких як Міністерство фінансів України, Державна служба статистики України, Верховна Рада України та інші установи, чії нормативні акти використовуються у створенні організації обліку на підприємстві.

Теми курсу

Тема 1. Тема 1. Обліково-аналітичний аналіз, його суть і характеристика в умовах ринкової економіки.

Обліково-аналітичний аналіз в інформаційній системі управління. Історія виникнення і розвитку фінансового аналізу. Мета і завдання фінансового аналізу. Методи та види фінансового аналізу. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу.

Тема 2. Загальна оцінка фінансового стану підприємства.

Методика експрес-аналізу у здійсненні аналізу фінансового стану підприємства. Оцінка динаміки і структури бухгалтерського балансу. Аналітичний баланс.

Тема 3. Аналіз майна підприємства.

Сутність майна підприємства та необхідність його аналізу. Етапи та показники аналізу майна підприємства.

Тема 4. Аналіз джерел формування капіталу підприємства.

Економічна сутність та класифікація капіталу. Аналіз джерел власних коштів. Аналіз джерел позикових коштів. Аналіз кредиторської заборгованості. Аналіз кредиторської заборгованості. Аналіз співвідношення активів із джерелами їх фінансування.

Тема 5. Аналіз грошових потоків підприємства.

Сутність грошового потоку та необхідність його аналізу. Аналіз руху грошових коштів. Аналіз руху коштів за прямим та непрямим методами. Методика розрахунку необхідної фінансової потреби.

Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.

Сутність ліквідності і її значення для оцінки фінансового стану підприємства. Аналіз ліквідності балансу. Аналіз ліквідності підприємства. Показники довгострокової платоспроможності.

Тема 7. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

Сутність та зміст поняття «фінансова стійкість». Оцінка фінансової стійкості підприємства. Оцінювання запасу фінансової стійкості.

Тема 8. Ділова активність підприємства та показники її вимірювання.

Теоретичні аспекти аналізу ділової активності суб'єктів господарювання. Основні напрямки аналізу ділової активності. Стійке зростання підприємства.

Тема 9. Аналіз фінансових результатів підприємства.

Суть та зміст поняття «фінансовий результат». Прибуток підприємства та показники його формування. Аналіз дохідності активів. Аналіз структури та динаміки фінансових результатів. Факторний аналіз валового прибутку.

Тема 10. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства.

Суть інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз інвестиційних проектів для прийняття рішень щодо їх доцільності.

Тема 11. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства.

Поняття, види та причини банкрутства підприємства. Методи діагностики банкрутства.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу). Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії, зокрема:

1. <http://lib.kart.edu.ua> (Електронний репозитарій бібліотеки УкрДУЗТ);
2. <https://www.rada.gov.ua/> (Верховної Ради України);
3. <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);
4. <https://www.ukrstat.gov.ua/> (Державна служба статистики України);

5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (Податковий кодекс України);

6. <https://bank.gov.ua/> (Національний Банк України).

Найбільш складні аспекти курсу обговорюються на форумі фінансистів України <https://finansist-club.com/> за пошуковими вкладками «Економіка», «Фінанси», «Компанії», «Бізнес».

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, можуть бути використані випускниками на посадах бухгалтера, топ-менеджера з обліку і оподаткування, фінансового директора, аудитора, адміністратора фінансової роботи, радника з економічних питань, фінансиста, економіста, аналітика-економіста, економічного аналітика.

Форми і методи оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в Українському державному університеті залізничного транспорту, зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, залік.

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль	
до 60	до 40	до 100	
Поточний контроль			
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		5	
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		5	
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		5	
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		20	
Виконання індивідуальних завдань		15	
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО -2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Політика забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Основні заходи запобігання та виявлення академічного плагіату визначаються Положенням про організацію освітнього процесу Українського державного університету залізничного транспорту <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennja-pro-oop-ukrduzt-2021.pdf>

Інтеграція здобувачів освіти із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції здобувачів освіти із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.